

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การเสริมความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นโดยสภาองค์กรชุมชน:
กรณีศึกษาสภาองค์กรชุมชนจังหวัดชัยภูมิ

โดย : นายอนุสรณ์ พัฒนสานต์

ศัพท์สำคัญ : สภาองค์กรชุมชน, พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน

การวิจัยเรื่อง การเสริมความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นโดยสภาองค์กรชุมชน:
กรณีศึกษาสภาองค์กรชุมชนจังหวัดชัยภูมิ ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) บทบาทของสภา
องค์กรชุมชนจังหวัดชัยภูมิในการเสริมความเข้มแข็งด้านต่างๆ ให้กับชุมชน ตามอำนาจหน้าที่ ที่กฎหมาย
กำหนดให้ 2) ศึกษาลักษณะปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาองค์กรชุมชนกับหน่วยงานของรัฐโดยเฉพาะองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น และ 3) การเปลี่ยนแปลงของชุมชนในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิที่มีสภาองค์กรชุมชน
เกิดขึ้นภายหลังมีพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน โดยจำกัดขอบเขตไว้ที่สภาองค์กรชุมชนจังหวัดชัยภูมิ
14 สภาองค์กรชุมชนที่จัดตั้งก่อนวันที่ 31 ตุลาคม 2553 คือ สภาองค์กรชุมชนตำบลหนองไผ่
อำเภอเมืองชัยภูมิ สภาองค์กรชุมชนตำบลหนองขาม อำเภอคอนสวรรค์ สภาองค์กรชุมชนตำบล
บ้านค่าย อำเภอเมืองชัยภูมิ สภาองค์กรชุมชนตำบลบ้านหัน อำเภอเกษตรสมบูรณ์ สภาองค์กร
ชุมชนตำบลบ้านดอน อำเภอภูเขียว สภาองค์กรชุมชนตำบลห้วยบง อำเภอเมืองชัยภูมิ สภา
องค์กรชุมชนตำบลบ้านโสก อำเภอคอนสวรรค์ สภาองค์กรชุมชนตำบลหนองบัวบาน อำเภอ
จัตุรัส สภาองค์กรชุมชนตำบลส้มป่อย อำเภอจัตุรัส สภาองค์กรชุมชนตำบลบ้านขาม อำเภอ
จัตุรัส สภาองค์กรชุมชนตำบลห้วยต้อน อำเภอเมืองชัยภูมิ สภาองค์กรชุมชนตำบลโนนสำราญ
อำเภอเมืองชัยภูมิ สภาองค์กรชุมชนตำบลทุ่งพระ อำเภอคอนสาร สภาองค์กรชุมชนตำบลโนน
คูณ อำเภอคอนสาร

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจสภาพปัญหา จัดกลุ่มกิจกรรมที่เป็นประเด็นสำคัญ
3 ประเด็นหลักใหญ่ในระดับจังหวัดชัยภูมิที่นำเสนอไปยังสภาพพัฒนาการเมืองในระดับชาติ ทำ
การสัมภาษณ์ข้อมูลผู้ที่ทำหน้าที่ประธานสภาองค์กรชุมชนระดับจังหวัด จังหวัดชัยภูมิ เลขานุการ
สภาองค์กรชุมชนจังหวัด จังหวัดชัยภูมิ ผู้แทนองค์กรชุมชนระดับจังหวัดที่เป็นตัวแทนเข้าร่วม
ประชุมในระดับชาติ เพื่อยืนยันประเด็นกิจกรรมหลักและยืนยันตัวอย่างสภาองค์กรชุมชนที่มี
ลักษณะโดดเด่นในแต่ละกิจกรรมหลักสำคัญระดับชาติของจังหวัดชัยภูมิสามประเด็น เพื่อเป็น
กลุ่มตัวอย่างในการทำการการศึกษา และพบว่ามีจำนวน 4 สภาองค์กรชุมชนคือ ด้านสิ่งแวดล้อม
ได้แก่สภาองค์กรชุมชนตำบลห้วยต้อน อำเภอเมืองชัยภูมิ สภาองค์กรชุมชนตำบลหนองขาม
อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ ด้านที่ดินทำกินสภาองค์กรชุมชนตำบลทุ่งพระ อำเภอคอนสาร
ด้านสวัสดิการชุมชนคือสภาองค์กรชุมชนตำบลโนนสำราญ อำเภอเมือง จากนั้นนำมากำหนด
ประเด็นคำถามที่สำคัญต่อการศึกษาวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1) บทบาทของสภาองค์กรชุมชนจังหวัดชัยภูมิจำนวน 14 สภาองค์กรชุมชนที่จัด
ทะเบียน

จัดตั้งก่อนวันที่ 31 ตุลาคม 2553 แบ่งเป็นสามประเด็นหลักที่สำคัญคือ ประเด็น
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเด็นปัญหาที่ดินทำกิน และประเด็นสวัสดิการชุมชน ทั้ง

4 กลุ่มตัวอย่างที่มีความโดดเด่นในสามด้านนี้ คือ ด้านสิ่งแวดล้อมได้แก่สภาองค์กรชุมชนตำบล ห้วยต้อน อำเภอเมืองชัยภูมิ สภาองค์กรชุมชนตำบลหนองขาม อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ ด้านที่ดินทำกินสภาองค์กรชุมชนตำบลทุ่งพระ อำเภอคอนสาร ด้านสวัสดิการชุมชนคือสภาองค์กรชุมชนตำบลโนนสำราญ อำเภอเมือง สภาองค์กรชุมชนเหล่านี้ได้รับเงินสนับสนุนกิจกรรมจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) กองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สภาพัฒนาการเมือง สถาบันพระปกเกล้า และองค์กรเอกชนอื่นๆ เช่นมูลนิธิสิ่งแวดล้อมไทย ดำเนินกิจกรรมมาตั้งแต่การรวมกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาของชุมชนในพื้นที่ตั้งแต่ยังไม่มีพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชนเกิดขึ้น และเมื่อมีพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชนเกิดขึ้นทำให้กลุ่ม องค์กรเหล่านี้จัดแจงเป็นองค์กรชุมชนตามระเบียบและยกสถานะการรวมตัวหลายองค์กรเป็นสภาองค์กรชุมชนเพื่อผลักดันนโยบายเข้าสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานราชการ กลุ่มองค์กรชุมชนที่จดทะเบียนจัดตั้งทั้งหมดในจังหวัดชัยภูมิ ดำเนินกิจกรรมที่เชื่อมโยงระหว่างกันคือใช้สภาองค์กรชุมชนระดับตำบลรวบรวมกลุ่มองค์กรทั้งหมดเข้าด้วยกัน จำนวนองค์กรชุมชนของแต่ละสภาองค์กรชุมชนแตกต่างกันเรื่องจำนวนขึ้นอยู่กับการรวมและจัดตั้งของแต่ละแห่งตามสภาพพื้นที่และความจำเป็น และสภาองค์กรชุมชนเป็นเวทีแสดงความคิดเห็นและผลักดันนโยบายในระดับท้องถิ่นและระดับที่สูงขึ้นไปโดยดำเนินการตามที่พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชนกำหนดไว้ ทำให้ชาวบ้านได้รับการยอมรับจากหน่วยงานของรัฐและเห็นคุณค่าของการรวมตัวกัน แต่การรวมตัวกันของสภาองค์กรชุมชนในระดับจังหวัดยังไม่มีความเป็นเอกภาพในการขับเคลื่อนหรือผลักดันประเด็นสาธารณะไปสู่การบรรจุในแผนพัฒนาจังหวัด ทั้งนี้เพราะแต่ละสภาองค์กรชุมชนมีความแตกต่างด้านสภาพปัญหาของแต่ละพื้นที่ แม้ว่าจะมีการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ของตนได้เป็นผลสำเร็จหากแต่ในระดับที่สูงขึ้นเช่นระดับจังหวัดยังมีความไม่เป็นเอกภาพของประเด็นปัญหาที่สภาองค์กรชุมชนยังคิดแบบต่างคนต่างอยู่ขาดการบริหารจัดการแบบเชื่อมโยงประเด็นให้เป็นเอกภาพและมีพลังเพียงพอต่อการขับเคลื่อนผลักดันไปสู่การกำหนดนโยบายในระดับจังหวัด นอกจากนี้สภาองค์กรชุมชนที่เข้าร่วมประชุมกำหนดประเด็นปัญหาพื้นที่จังหวัดในระดับชาติยังไม่สามารถเชื่อมโยงนโยบายสำคัญของจังหวัดตนไปกำหนดประเด็นหลักและถ่ายโอนลงสู่ระดับพื้นที่ได้ เนื่องจากขาดการประสานเชื่อมโยงทั้งภายในจังหวัดและระดับชาติ ตัวแทนที่เข้าไปทำหน้าที่ในระดับชาติยังยึดโยงกับปัญหาเฉพาะในพื้นที่ของตนเองมากกว่าการมองปัญหาหรือกำหนดประเด็นหลักที่แท้จริงของจังหวัดเพื่อไปเชื่อมโยงสู่ระดับชาติ

2) ลักษณะปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาองค์กรชุมชนกับหน่วยงานของรัฐโดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ลักษณะปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาองค์กรชุมชนจังหวัดชัยภูมิจำนวน 4 สภาองค์กรชุมชนที่โดดเด่นยกมาเป็นตัวอย่างจากการสุ่มโดยอ้างอิงจากบุคคลเชี่ยวชาญด้านงานสภาองค์กรชุมชนในจำนวน 14 สภาองค์กรชุมชน คือ สภาองค์กรชุมชนตำบลห้วยต้อน กับสภาองค์กรชุมชนตำบลหนองขาม ที่รวมกลุ่มยกระดับเป็นสภาองค์กรชุมชนเพื่อแก้ปัญหาด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม สภาองค์กรชุมชนตำบลทุ่งพระ อำเภอคอนสาร และขบวนองค์กรชุมชนที่ประสบปัญหาด้านที่ดินและสภาองค์กรชุมชนตำบลโนนสำราญ อำเภอเมืองชัยภูมิ ในด้านสวัสดิการชุมชนและสถาบันการเงินชุมชนพบว่า ลักษณะปฏิสัมพันธ์เป็นไปในลักษณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและส่วนราชการยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของสภาองค์กรชุมชน และยังคงมีความเคลือบแคลงในลักษณะการทำงานของสภาองค์กรชุมชน กล่าวอีกอย่างคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคือองค์กร

บริหารส่วนตำบล เทศบาลตำบล และหน่วยงานราชการในพื้นที่ที่ยังยึดติดกับระบบการทำงานแบบราชการที่เคร่งครัดในระเบียบปฏิบัติ แม้ว่าจะมีการเสนอความต้องการของชุมชนเพื่อให้หน่วยงานราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ให้ความร่วมมือและปฏิบัติ ทำให้เกิดความสงสัยต่อการปฏิบัติว่าจะไปขัดต่อระเบียบราชการหรือไม่ อย่างไร จึงยังไม่กล้านำเอาความต้องการดังกล่าวไปดำเนินการ เงินงบประมาณตามระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องจัดสรรมาอุดหนุนให้แก่สภามิการสนับสนุนให้แต่อย่างใด โดยกล่าวอ้างว่างบประมาณไม่เพียงพอ และงบประมาณที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับในแต่ละปีเกือบทั้งหมดเป็นเงินเดือนข้าราชการและพนักงานในองค์กร จึงไม่มีเงินเพียงพอมาสนับสนุนองค์กรชุมชน อย่างไรก็ตาม แม้จะมีลักษณะปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวข้างต้น แต่ในด้านความร่วมมือ และความอนุเคราะห์สถานที่จัดประชุมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการ ให้ความร่วมมือและอนุเคราะห์สถานที่ในการดำเนินกิจกรรมด้วยดี นอกจากนี้ ยังอาศัยเวทีการประชุมสภาองค์กรชุมชนในการชี้แจงการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อชี้แจงประชาชนเรื่องการก่อสร้างสิ่งก่อสร้างด้วย ส่วนในด้านการเมืองภายในชุมชนพบว่าไม่มีความขัดแย้งกันแต่อย่างใดเนื่องจากกฎหมายกำหนดไว้ว่าให้สภาองค์กรชุมชนเป็นส่วนหนุนเสริมการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3) การเปลี่ยนแปลงของชุมชนในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิที่มีสภาองค์กรชุมชนเกิดขึ้นภายหลังมีพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน

ภายหลังจากการเกิดขึ้นของพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พุทธศักราช 2551 ที่ส่งผลให้เกิดการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนจังหวัดชัยภูมิแล้ว สภาพัฒนาการเมืองยังหนุนเสริมเงินอุดหนุนในการทำกิจกรรมให้แก่องค์กรชุมชนที่เสนอของงบประมาณเพื่อดำเนินกิจกรรมตามเงื่อนไขลักษณะกิจกรรมที่กองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองได้บัญญัติไว้ ส่งผลให้ชุมชนเกิดความตื่นตัวและตระหนักถึงการออกมาร่วมกันแก้ปัญหา และ/หรือ ดำเนินกิจกรรมในลักษณะที่สร้างสรรค์มากขึ้นในรูปขององค์กรชุมชน ยกกระดับขึ้นเป็นสภาองค์กรชุมชนจังหวัดชัยภูมิ ทั้งนี้เป็นผลมาจากสองประเด็น คือ

ประเด็นแรก การรับรู้และได้รับการยอมรับการมีตัวตนของกลุ่มกิจกรรมที่สร้างความมั่นใจให้กับชาวบ้านหรือชุมชนที่ออกมาทำกิจกรรม

ประเด็นที่สอง การได้รับทุนอุดหนุนที่ชุมชนกำลังดำเนินกิจกรรมนั้นๆอยู่ในพื้นที่ของตน และรวมไปถึงมีกฎหมายให้ความคุ้มครองและเชื่อมโยงไปยังเครือข่ายของสภาองค์กรชุมชนอื่นๆภายในจังหวัดด้วย

นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2551 เป็นต้นมา เกิดสภาองค์กรชุมชนจังหวัดชัยภูมิและเกิดความเคลื่อนไหวเชิงประเด็นความต้องการกำหนดนโยบายระดับตำบล ระดับจังหวัด อย่างไรก็ตาม หากนับเนื่องมาจนกระทั่งปัจจุบัน (พ.ศ. 2551 – พ.ศ. 2556) รวมเป็นระยะ 5 – 6 ปีเพียงเท่านั้น ถือได้ว่าเป็นการเริ่มต้นของการมีส่วนร่วมภาคพลเมือง ภาคประชาชน ที่ออกมาเคลื่อนไหวทางสังคมในการแก้ปัญหาและความต้องการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะให้ตอบสนองต่อความต้องการของพื้นที่ตนไปจนถึงระดับที่กว้างขึ้นคือระดับชาติตามที่กฎหมายกำหนดให้ แม้ว่าจะมีพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน ทำให้ชุมชนเกิดความเปลี่ยนแปลงแต่ก็ยังเป็นเพียงจุดเริ่มต้นที่ยังไม่ชัดเจน แม้จะยังไม่เป็นมรรคผลทางการผลักดันความต้องการของประชาชนและองค์กรชุมชนเพื่อเสนอในกรอบของแผนพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ แต่อย่างน้อยก็เป็นการเริ่มต้นบทบาทขององค์กรชุมชน สภาองค์กรชุมชนในพื้นที่ต่างๆของจังหวัดชัยภูมิ มีพื้นที่ของตนในการแสดงออก นอกจากนี้ยังมีการสร้างเครือข่ายองค์กรขึ้นในระดับจังหวัด และ

ได้รับการหนุนเสริมจากกองทุนพัฒนาการเมืองภาคเมือง และองค์กรภาคเอกชนอื่นๆ อันอาจถือได้ว่าอย่างน้อยๆความเปลี่ยนแปลงในเชิงความคิดและการสร้างกิจกรรมในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิได้เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นแล้ว

ABSTRACT

TITLE : **Local community empowerment by community council: A case study of community councils in Chaiyaphum province**

AUTHOR : **Anusorn Phattanasarn**

KEYWORDS : **Community council,Community Council Act**

This research is aimed at studying;1) a role of community council in Chaiyaphum province in empowering local communities as a mission being authorized by the law; 2) an interaction between community council and government organization, especially the local administration and 3) a community change in the province after the council was set up under Community Council Act. In the scope of study, 14 community councils in the province were examined, registered before 31 October 2010, consisting of the community councils in NongPhai of MuangChaiyaphum district, Nong Kham of Khonsawan district, Ban Khai of MuangChaiyaphum district, Ban Han of Kasetsoomboon district, Ban Don of Phukiew district, Huay Bong of MuangChaiyaphum district, Ban Sok of Khonsawan district, Bua Ban of Chaturat district, SomPoy of Chaturat district, Ban Kham of Chatueat district, Huay Torn of MuangChaiyaphum district, None Samran of MuangChaiyaphum, ThungPhra of Khonsarn district, None Khun of Khonsan district.

In this research, implications and the management of group activities in 3 main issues, in the province as being presented to Political Development Council in a national level, were explored based on interviews with those working as the chairman of provincial community council, the secretary of the council and representatives of the council in attending a national conference to find out about the councils' main activities and their out-standing features in the province at a national level under 3 issues as sample groups in the study. It was found that there were 4 community councils with out-standing mission, including Community Councils of Huay Torn in MuangChaiyaphum and Nong Kham in KhonSawan for environmental issues; ThungPhra Community Council in Khonsarn for land conflict

solution; None Samran Community Council in MuangChaiyaphum for community welfare. After that, points of relevant questions for the research were set up.

It was found that;

- 1) The roles of 14 community councils in Chaiyaphum province, registered before

31 October 2010 could be classified into three different issues; such as, natural resources and environment, land conflict resolution and community welfare. There were 4 outstanding sample groups operating in the mentioned 3 issues including Community Councils of Huay Torn in MuangChaiyaphum and Nong Kham in KhonSawan for environmental issues; ThungPhra Community Council in Khonsarn for land conflict solution; None Samran Community Council in MuangChaiyaphum for community welfare. All of these councils have been under support of Community Organizations Development Institute (CODI), Civil Society Development Foundation, Political Development Council, and King Prajadhipok's Institute among other non-governmental organizations; such as Thai Environment Institute. They have co-operated in solving community problems in locality even before Community Council Act was implemented. After the Act, they were formally registered, shifting their group of organizations into councils in order to present their proposals and policies to the local administration and other government sectors. All of community organizations in Chaiyaphum province have been operating in network meaning that they established a connection within community councils in a sub-district level to get different organizations together. A number of community organizations in each community council vary in size depending on group, location and necessity. Community council also serves as a stage where public opinion and participation in policy making at a local level or a higher level is expressed in accordance with Community Council Act stating that villagers have the right to be respected by state officials. The council is also a place where they also realize the importance of gathering. However, community gathering is not in unity enough to push forward a policy or other public issues into the provincial development plan.

Community council is a stage for expressing opinions and pushing forward a local policy and a higher one under the Community Council Act, making villagers being accepted by government sectors as well as realizing the importance of gathering. However, the merging of community councils in a provincial level is not in unity enough to push forward social issues into the provincial development plan because each of them are affected by different degrees of problems depending on their region. Even though a solution is successful in tackling a problem, even in a provincial level, a lack of unity and the difference of opinion without proper management still inflict the organizations making it impossible to raise the issue to a provincial level. Besides, community councils, which attend a conference aimed at

tackling problems in their province at a national level, still lack of the ability to connect the existing policy in their province, unable to apply and distribute it to their area because a lack of network and co-operation in both a provincial and national levels. The representatives, who take part in the mission at a national level were still attached to their own areas instead of focusing on a holistic dimension of the problem in a provincial level leading to a solution at a national level.

2) Interactions between community council and government sector, especially the local administration

Samples of interactions were taken from 4 community councils in the province selected in random by their out-standing operation by experts in community council issues from the total number of 14 community councils, consisting of community councils of Huay Torn and Nong Kham, later merging a larger community council to solve natural resources and environment; the community council of ThungPhra in Khonsan district and other community councils being affected by land conflict and None Samran Community Council in MuangChaiyaphum for community welfare. According to Community Finance Institute, the interaction indicates that the local administration and government sectors still did not understand the role of community council. They were also skeptical about the operation of the council. In other words, the local administration, which is the Tambon Administration, the Tambon municipality and other government sectors had their mindset fixed to the old-styled bureaucratic system being strict in regulations. Even though there is a proposal made by community in demand that a government sector or the local administration for co-operation, the organizations are still reluctant for fear that the demand would violate the government regulations.

However, they were reluctant to bring their needs to another level in demanding for a budget in accordance with the Local Administration in distribution to community councils. Therefore, they had been given no support with a claim that it was beyond the budget and almost the entire budget provided to community councils annually was directed to the payment of salary to civil servants and general officers. There were no enough budgets to support the councils. However, with the difficult interaction mentioned above, the local administration was still provided support and co-operation in terms of places for organizing activities. Besides, the administration also allowed community councils to use a conference room as a stage to announce to the public about the construction. In terms of politics in community, it was found that there was no conflict because the law states that community council is part in supporting the operation of the local administration.

3) Community change in the province by community council after the Community Council were implemented

After the implementation of Community Council 2551, resulting in the establishment of community councils in Chaiyaphum, Political Development Council provided financial support in activities organized by the community councils requesting budget aiming to raise awareness in communities in terms of co-operation in solving problems/ continuing processes in a more creative way among community organizations. Ultimately, the community councils were shifted to Chaiyaphum Community Council as a result of the following points.

First, a perception and acceptance, in the existence of an active group, generate trust among villagers or community having participated in the activities.

Second, a financial support in grant to community provides community members a chance to organize their on-going activities in their areas including having a law protecting and connecting other networks of community councils in the province.

Since 2008, there have been the emergences of community councils in Chaiyaphum and movements in demanding of policy decision-making in sup-district and provincial levels. However, in total, the phenomena take only 5-6 years (from 2008 – 2013) considered the beginning of civil participation as a social movement in solving problems and demanding participation in social policy to serve local needs. These also expand into a wider scope covering implications in a national level as being authorized by law. Although the Community Council Act, as a driving force in community change, is in a pre-mature stage with no fruitful result in operation for serving the people and organizations under the provincial development plan, it, at least, marks the beginning of community organization. In Chaiyaphum, community councils in different areas are provided an opportunity to have their own political space. Networks of organizations in a provincial level are also in development in support of Civil Society Development Foundation and other non-governmental organizations. At least, a change in the mindset and action of local people in the province has begun to take shape.